

Jednostka Notyfikowana UDT-CERT Nr 1433

Modernizacja elementów ciśnieniowych urządzeń kotłowych w aspekcie ochrony środowiska. Prawo krajowe czy ocena zgodności?

Opracował: Paweł Urbańczyk

**VIII Konferencja Naukowo-Techniczna
OCHRONA ŚRODOWISKA W ENERGETYCE**

Katowice 25-26.02.2013r.

- Modernizacja mająca na celu poprawę warunków związanych z eksploatacją w odniesieniu do ochrony środowiska:
 - konwersja kotła pyłowego
 - współspalanie/spalanie biomasy
 - spalanie w atmosferze wzbogaconej w tlen
 - redukcja NO_x (SNCR oraz SCR)
 - poprawa sprawności

- Remonty ograniczone do napraw lub wymiany uszkodzonych elementów podlegają przepisom prawa krajowego
- Remonty związane z modernizacją (np. zmiana parametrów) mogą regulować zarówno przepisy krajowe, jak i europejskie.

Modernizacja oparta na prawie krajowym

Ustawa o Dozorze Technicznym z dnia 21 grudnia 2000r. (Dz. U. Nr 122, poz. 1321 ze zm.)

Istotna modyfikacja oparta na prawie europejskim

Dyrektywa 97/23/WE dotycząca urządzeń ciśnieniowych i zespołów urządzeń ciśnieniowych

Wdrożenie do prawa polskiego

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń ciśnieniowych i zespołów urządzeń ciśnieniowych (Dz. U. Nr 263 poz. 2200).

O wyborze modernizacji czy modyfikacji i zastosowaniu prawa krajowego czy europejskiego decyduje zakwalifikowanie przeprowadzonych zabiegów, którym będzie poddane urządzenie.

Definicje:

Modyfikacja - zespół czynności organizacyjno-technicznych wykonanych na urządzeniu, w wyniku których zmianie uległa jego pierwotna charakterystyka, przeznaczenie i/lub rodzaj, po wykonaniu których urządzenie należy traktować jako nowy wyrób objęty dyrektywą.

Taki przypadek powinien być rozpatrywany dla każdego urządzenia indywidualnie.

Jednostka Notyfikowana UDT-CERT Nr 1433

Modernizacja - zespół czynności organizacyjno technicznych, zmieniających konstrukcję lub parametry techniczne urządzenia technicznego w stosunku do pierwotnych ustalonych w dokumentacji technicznej tego urządzenia, mających na celu wyłącznie utrzymanie lub podwyższenie poziomu bezpieczeństwa użytkowania tego urządzenia, nie traktowanych jako wytworzenie nowego urządzenia.

Jednostka Notyfikowana UDT-CERT Nr 1433

Kiedy eksploatowane urządzenie ciśnieniowe poddane zabiegom modernizacyjnym może zostać objęte dyrektywą?

Odpowiedź znajdujemy w wytycznych do dyrektywy 97/23/WE opracowanych przez Grupę roboczą „Ciśnienie” przy Komisji Europejskiej.

Status wytycznych

Wytyczne ustanawia się i uzgadnia na bieżąco w ramach grupy roboczej Komisji Europejskiej w celu zapewnienia spójnego stosowania dyrektywy dla wyposażenia ciśnieniowego. Ta grupa robocza składa się z przedstawicieli Krajów Członkowskich, federacji europejskich, Forum Jednostek Notyfikowanych oraz CEN i jest kierowana przez przedstawiciela służb Komisji.

Jednostka Notyfikowana UDT-CERT Nr 1433

Wytyczne nie są prawnie wiążącą interpretacją dyrektywy. Prawnie wiążącym tekstem pozostają postanowienia dyrektywy 97/23/WE.

Jednak wytyczne przedstawiają referencje w celu zapewnienia zgodnego stosowania dyrektywy przez wszystkich w to zaangażowanych.

Wytyczne reprezentują nie anonimową opinię ekspertów Krajów Członkowskich, o ile w tekście konkretnej wytycznej nie stwierdzono inaczej.

Wytyczna 1/3

Pytanie:

Czy wymiana elementów, naprawy lub modyfikacje dotyczące eksploatowanych urządzeń ciśnieniowych są objęte dyrektywą?

Odpowiedź:

1) Znaczące zmiany: całkowita wymiana urządzenia ciśnieniowego na nowe jest objęta dyrektywą.

2) Naprawy nie są objęte dyrektywą, ale są objęte przepisami krajowymi (jeżeli takie istnieją).

3) Urządzenie ciśnieniowe, które po oddaniu do użytku poddano istotnym modyfikacjom, w wyniku których zmianie uległa jego pierwotna charakterystyka, przeznaczenie i/lub rodzaj, należy traktować jako nowy wyrób objęty dyrektywą. Taki przypadek powinien być rozpatrywany dla każdego urządzenia indywidualnie.

Uwaga 1: Instrukcje obsługi w rozumieniu dyrektywy PED (patrz wytyczna 8/3) obejmują dokumentację dotyczącą bezpiecznej obsługi, w tym konserwacji, a niekoniecznie szczegółowe informacje dotyczące naprawy lub modernizacji urządzenia (np. dokumenty kontroli materiałów lub zatwierdzenia instrukcji technologicznych spawania). Takie informacje mogą być zapewnione w ramach szczególnego porozumienia między wytwórcą i użytkownikiem

Uwaga 2 : Dyrektywa odnosi się tylko do pierwszego umieszczenia wyrobu na rynku i oddania go do użytku.

Patrz rozdział 2.1 Przewodnika "Wdrożenie dyrektyw opartych na koncepcji nowego i globalnego podejścia", tzw. "Blue Guide".

„Blue Guide” rozdział 2.1: „Wyrób, który został poddany istotnym zmianom w celu zmodyfikowania jego oryginalnej charakterystyki, przeznaczenia i/lub typu po oddaniu go do użytku może być traktowany jako wyrób nowy. Decyzję należy podejmować każdorazowo, a w szczególności z uwzględnieniem celu danej dyrektywy oraz typu wyrobów objętych daną dyrektywą. Jeśli przetworzony lub zmodyfikowany wyrób uznany zostanie za wyrób nowy, i jako taki ma być wprowadzony do obrotu lub/i oddany do użytku, musi spełniać wymagania odpowiednich dyrektyw. Zgodność z tymi wymaganiami należy zweryfikować – co uznano za konieczne zgodnie z oceną ryzyka – stosując odpowiednią procedurę oceny zgodności przewidzianą w danej dyrektywie. W szczególności, jeżeli ocena ryzyka prowadzi do stwierdzenia, że rodzaj lub poziom ryzyka wzrosły, taki wyrób powinien być uznany za wyrób „nowy”. Osoba, która w sposób istotny zmienia produkt jest odpowiedzialna za stwierdzenie, czy należy go uznać za wyrób nowy.

Jednostka Notyfikowana UDT-CERT Nr 1433

Decyzja eksploatującego czy proponowane zmiany są modernizacją czy modyfikacją powinna być poprzedzona wykonaniem analizy zagrożeń dla urządzenia po wykonanych zmianach, celem określenia czy wprowadzone zmiany spowodowały podniesienie bezpieczeństwa czy też wprowadziły inne zagrożenia i tym samym konieczność wykonania oceny zgodności.

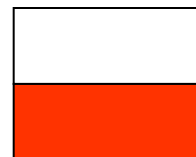

Jednostka Notyfikowana UDT-CERT Nr 1433

**Jednostka Notyfikowana
UDT-CERT Nr 1433
Projektowanie, wytwarzanie, ocena
zgodności**

**Dyrektywa 97/23/WE dotycząca
urządzeń ciśnieniowych**

**Jednostka Inspekcyjna
UDT
Projektowanie, wytwarzanie,
naprawy, modernizacje,
eksploatacja**

**Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o
dozorze technicznym (Dz. U. Nr 122,
poz. 1321 ze zm.)**

Osoba odpowiedzialna za zastosowanie właściwych przepisów prawa.

Decyzja o zastosowaniu odpowiednio wymagań dyrektywy 97/23/WE lub ustawy o dozorze technicznym podczas modernizacji należy do użytkownika (zgodnie z „Blue Guide” rozdział 2.1).

W procesie decyzyjnym, po ustaleniu zakresu modernizacji, należy rozważyć prawne definicje modernizacji, przeprowadzić analize ryzyka, ale także, w kontekście odpowiedzialności użytkownika przeanalizować możliwości techniczne i formalno-prawne oceny zgodności z dyrektywą oraz wymaganiami ustawy o dozorze technicznym.

Należy także brać pod uwagę możliwość sprawdzenia podjętych działań przez władze nadzoru rynku w zakresie wymagań dyrektywy ciśnieniowej.

Jednostka Notyfikowana UDT-CERT Nr 1433

W zasadzie ocena zgodności z dyrektywą dotyczy całego urządzenia, a nie jego części.

Jednak w opinii niektórych ekspertów JN możliwe jest dokonanie oceny zgodności zmodernizowanego urządzenia ciśnieniowego tylko w odniesieniu do wprowadzonych w urządzeniu zmian.

Twierdzą oni, że nie zawsze cała konstrukcja urządzenia musi być poddana ocenie zgodności. Zastrzegają przy tym, że niezbędne jest udowodnienie, że oryginalna konstrukcja jest „poprawna” i „odpowiednia” do nowego zastosowania lub zastosowania przy nowych parametrach/czynnikach roboczych i może to wymagać przeprowadzenia dodatkowych badań.

Problem polega na tym, w jaki sposób przeprowadzić dowód „poprawności” i „odpowiedniości”? Jakie są wymagania odniesienia?

Jeżeli dokonamy tego przy wykorzystaniu prawa krajowego (ustawy o dozorze technicznym), to lepiej zastosować je całościowo – zarówno do zmienionych, jak i nie zmienionych elementów ciśnieniowych.

Kolejny problem wynika z faktu, że dyrektywa nie przewiduje odstępstw od zasadniczych wymagań podanych w załączniku I dla elementów już eksploatowanych.

Jednostka Notyfikowana UDT-CERT Nr 1433

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

